

הפללת צרכני זנות - יוזמה מבורכת או דמגוגיה זולה?

האם הפיכת צרכני זנות לעבריינים אכן תואיל למאבק בזנות? לאחרונה עבר בקריאה טרומית החוק להפללת צרכני זנות. לכאורה, צעד מבורך למיגור התופעה. בפועל, לא כולם בטוחים כי יש בכך לסייע למיגור הזנות ויש אף הטוענים כי החוק יפגע בנשים ואף יעודד הלשנות ושיימינג. אין ספק שמיגור תופעת הזנות היא מטרה מבורכת וראויה, אך השאלה הנשאלת היא האם יש לבצע זאת על ידי הגדרה של עבירה פלילית חדשה, "עבירת צרכנות הזנות". עוד אסף דוק מסביר במאמר להלן מהו החוק שעבר בקריאה טרומית, מה ההשלכות שלו על צריכת תופעת הזנות ומה ההיבטים הבעייתיים בו.

החוק להפללת לקוחות זנות

חוק איסור צריכת זנות עבר בקריאה טרומית ביולי השנה (2017). את החוק יזמה ח"כ עליזה לביא וקבוצת חברי כנסת נוספים.

יוזמת החוק, ח"כ עליזה לביא, אומרת כי צריכת הזנות היא אחד ההיבטים של דיכוי ושעבוד נשים, ולמעשה זהו דפוס הדיכוי העתיק ביותר הקיים. בניגוד לשינויים גדולים שנעשו במסגרת קידום האישה ומעמדה, דווקא בדפוס הזנות המשעבד את גופה ונפש של האישה, לא נעשו שינויים והתופעה משגשגת באין מפריע.

לפי ח"כ לביא יש הטוענים כי מי שעוסקת במקצוע זה בוחרת בו מבחירה חופשית, אולם מחקרים מראים כי זו תעשייה הרסנית שפוגעת הן במספקות השירות והן בצרכנים עצמם, התופסים את אקט יחסי המין בדרך מעוותת כתוצאה מצריכת שירותי הזנות. נשים אינן בוחרות לעסוק בזנות, כך אומרת לביא, אלא מתגלגלות לכך מגיל צעיר מכפייה וכתוצאה מתנאי חיים קשים.

נשים עצמן שהיו מצויות במעגל הזנות והצליחו לצאת ממנו, טוענות כי היו נתונות למעשי אונס שיטתיים ואף לעינויים מטעם הסרסורים ומצד הלקוחות שלהן. הפללת לקוחות היא השיטה היחידה לטענתן, להיאבק בתופעה, לצד מאמצי שיקום של הנשים לאחר שיצליחו לצאת ממעגל הזנות.

המטרה של החוק שעבר בקריאה טרומית היא כפולה - מחד לצמצם את היקף התופעה ומאידך לסייע לנשים שהצליחו לצאת ממעגל הזנות. ההפללה, כך מקווים לביא ויוזמי החוק האחרים, תביא להורדת הביקוש לזנות ותסייע למיגור התופעה. החוק נוסח וקודם לאור חוקים דומים שעברו ברחבי העולם ומטרתו להעלות לתודעה הציבורית שזנות היא תופעה של אלימות ואונס מתמשכים וכי לא מדובר ביחסי מין אלא בנקיטת אלימות מינית כנגד נשים מוחלשות. העברת ההפללה למישור המשפט הפלילי היא נקיטת עמדה מוסרית שגוף האישה איננו מוצר שניתן למכירה.

עבירת לקוחות זנות

זנות לא מוגדרת בחוק הישראלי כעבירה פלילית, אך חוק העונשין כפי שהוא מנוסח כיום, מגדיר כמה עבירות זנות, כגון:

- סרסרות למעשי זנות.
- הבאת אדם לידי מעשה זנות או לידי עיסוק בזנות.
- ניצול קטינים לזנות.
- סחר בבני אדם לעיסוק בזנות.
- החזקה ופרסום חומר תועבה וזנות.

המאבק בתופעת הזנות, כפי שנעשה עד היום, כולל אכיפה מטעם הרשויות של סרסורים וסוחרים, אולם הצעת החוק תגדיר גם את צריכת השירות כעבירה פלילית. כפי שרשום בהצעת החוק: **"כל קבלה של שירותי זנות או התקשרות עם אדם אחר לצורך רכישת שירותי זנות תיחשב עבירה פלילית שדינה מאסר של שנה"**. כלומר, החוק המוצע מרחיב את העבירות הפליליות גם לאדם שצורך את שירותי הזנות. החוק שעבר בקריאה טרומית מציע את סעיפי ההפללה הבאים:

הצעת החוק מגדירה מעשה זנות כמעשה בעל אופי מיני הנעשה בתמורה לתשלום כסף, שווה כסף או בתמורה לטובת הנאה שאינה בעלת אופי מיני.

לקוח שייתפס בפעם הראשונה ייקנס בסכום של 1,250 ₪.

תינתן לו אפשרות לשלם מחצית מהקנס, אם יסכים להשתתף בקורס למניעת צריכת זנות.

מי שיחזור על עבירה זו, ישלם קנס גבוה יותר בסך 2,500 ₪.

מי שיוגדר עבריין סדרתי, יישלח לשנת מאסר.

החוק כולל גם סיוע לנשים הלכודות בתעשיית הזנות לשם שיקומן.

תוקם רשת לאומית לטיפול בתחום הזנות.

החוק שעבר בקריאה טרומית ומתייחס להפללה של צרכני זנות לצד שיקום נשים שבחרו לצאת ממעגל הזנות, הוא מודל שפותח בעולם ופועל בהצלחה, כחלק מצעדים אסטרטגיים למיגור תופעת הזנות. הצעת החוק מבוססת על מודל חקיקה של הפללת לקוחות זנות שנחקק בשבדיה כבר בשנת 1999 ולאחר מכן אומץ גם בנורבגיה ובאיסלנד. לאחרונה הצטרפו למודל זה מדינות נוספות כקנדה, אירלנד, צרפת ודנמרק שחוקקו חוקים המפלילים צרכני זנות.

מהי הבעייתיות הטמונה בחוק אם יעבור?

המתנגדים לחוק טוענים כי אם יעבור עלולות להיות לו מספר השלכות:

החוק יפגע רק בנשים עצמן, כי תעשיית הזנות תעבור לשוק האפור וכך לא תהיה תחת הפיקוח המועט שיש עליה היום.

הנשים העוסקות בזנות טוענות כי חייהן תלויות על בלימה וכי העיסוק בזנות הוא חלק ממאבק ההישרדות שלהן. הפללת הלקוחות, כך הן טוענות, היא מהלך שיהרוס סופית את הסיכוי שלהן להתפרנס ולהישאר בחיים.

הבעיה בהפללה היא קושי להוכיח את צריכת הזנות וקושי להוכיח כי נעשה תשלום על יחסי המין. גם אם שוטר יגיע בעצמו לבית בוש, כיצד אפשר יהיה להוכיח שהייתה כאן צריכת זנות?

אכיפת החוק תעלה כסף רב, שיכולים לנצל אותו לשיקום הנשים או למטרות אחרות הקשורות למיגור תופעת הזנות.

ההפללה היא פוטנציאל להתפתחות של תופעת הלשנה, נקמנות ושיימינג, כחלק מחיסול חשבונות בעולם העברייני ואף בין שני אנשים נורמטיביים שיש ביניהם סכסוך. מי שייפגע מזה, בסופו של דבר, הן הנשים הזונות עצמן שיימצאו עצמן מעורבות במצב מסוכן ואליים כתוצאה מהלשנה או מהצבתן כפיתוי כחלק מתהליך נקמה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם חקירה או כתב אישום בעבירות זנות

הניסיון להעביר את החוק להפללת צרכני זנות נעשה כחלק ממאמץ למיגור תופעת הזנות והרצון להציל נשים מהדרדרות לזנות. השאלה היא אם הוא יהיה אפקטיבי ואם הוא לא יגרור רדיפה אחר האזרח הנורמטיבי, יגרום להרס משפחות ולנזקים נוספים, במקום להשקיע את הכסף והמאמצים באפיקי מאבק אפקטיביים יותר בתופעת הזנות..

היועצות בעורך דין פלילי מנוסה הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירות זנות, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות זנות מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה זומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.